

Min mand tager en dyb indånding. Som man gør, når man skal til at sige noget, der forandrer alt. Luften får brystkassen til at hæve sig, står stille et øjeblik, og pustes så ud igen. Og det her er, hvad han siger:

– I virkeligheden har jeg altid villet være en kvinde.
Sådan siger min mand, fyrré år for sent.

Der findes sætninger, der deler tiden i to: før og efter. Sætninger, der ikke kan fjernes, uanset hvor meget man senere fortryder, benægter eller trækker tilbage.

Jeg rejser mig, går rundt om bordet og giver en krammer. Jeg siger: – Hvor er du modig.

Han presser sit ansigt mod min mave og siger: – Jeg har været stum, i så mange år har jeg været stum. Men så tænkte jeg, at livet er ikke slut endnu. At der også findes ældre kvinder.

Sådan siger han, min mand.

Køkken. Bord. Tallerken. Kop.

Min mand vil være en ældre kvinde. Måske betyder det ikke noget. Måske behøver det ikke at betyde noget. Han er ikke ældre endnu, han er stadig ung, og han er stadig en mand.

Nu har han sagt det, og måske er det tilstrækkeligt. Det er godt at sige tingene højt. Sætninger kan jeg godt leve med.

Jeg vender tilbage til min egen side af bordet. Vi sidder der, med dette bord imellem os, med denne uhåndterlige sætning imellem os, til min mand tager på arbejde. Det knager i min hjerne, mens ting, billeder og betegnelser river sig løs fra deres pladser.

Mand. Kvinde. Køkken. Bord.

Om aftenen sidder jeg i sofaen og venter på, at han kommer hjem. De første spørgsmål tager form i mit hoved: Hvad er det, han vil? Og hvad hvis han nu virkelig vil noget? Hvad sker der nu?

Hvordan bliver man kvinde, når man er en mand på 40 år?

Hvordan bliver man kvinde, når der vokser kraftige skægstubbe på ens hage, når ens næsebor er for brede, når ansigtet er vejrbitd af vinterklimaet og hårgrensen ligger et forkert sted i panden?

Jeg kan huske, hvordan min mands kindben blev iskolde, når han cyklede ned ad bakken i den hårde frost. Jeg kan huske, hvordan hans ånde frøs til is i halstørklædets fibre. Hvordan sommervarmen skabte et mønster af kragetæer i hans øjenkroge. Hvordan han stadig var bleg bag pandehåret. Hvordan øjenbrynene trak sig sammen, og de første aldringstegn viste sig i huden under øjnene. Min mand så sig ikke i spejlet. Kun en gang imellem, inden en lang cykeltur, kunne han finde på at standse op et øjeblik og måle sin egen viljestyrke, når han satte kasketten.

Men nu dukker en bøtte ansigtscreme op på wc-hylden. Og med ansigtscremen begynder jeg at strække mig. Jeg bliver til et elastikbånd. Hver eneste dag tester mig en kende mere. *Klarer jeg det her? Og det her? Kan du også strække dig her?*

Jeg ved ikke, hvad der sker. Ingen af os forstår det. Hvad sker der normalt for folk i den situation?

Normalt sker det her ikke.

Jeg ser på ansigtscremen og tænker, at selvfølgelig kan jeg leve med den bøtte. I mit sind deler jeg forandringerne op i små adskilte brudstykker, og når jeg ser på dem sådan, uafhængigt af hinanden, tror jeg på, at jeg kan leve med dem alle.

ansigtscreme
ubehåret arm
tøjforretning
tid hos frisør
strop på bh

Min mand sitrer som en teenager og lukker sig inde i soveværelset for at lægge makeup.

– Vil du se? Er du sikker?

Jeg nikker, hvad andet kan jeg gøre? Her er min mand, med makeup i ansigtet.

– Øjenskyggen er for mørk, siger jeg. – Den får dig til at se gammel ud.

– Mmm. Jeg overvejede, om det var bedre med den lyse, svarer min mand, mens han kaster et blik på sig selv i spejlet. Det blik er nyt, han ser anderledes på sig selv end før.

Så tørrer han makeuppern af og går ud for at klippe hæk.

Jeg har lyst til at flygte til en anden by. Jeg har lyst til at vågne og opdage, at det ikke er sandt. Jeg har lyst til at sige: tag tøjet på alene, tag tøjet på i haven, tag tøjet på, hvor jeg ikke kan se dig, eller: ville du have noget imod at være en feminin mand, giv din kvinde en lille stemme, en gang om ugen, i al hemmelighed. Du må godt være kvinde, men behøves det at kunne ses?

Vi følges ad til konsultation hos psykiateren. Vi holder hinanden i hånden. Jeg kan ikke svare på spørgsmålene, for jeg græder gennem hele samtalen. Vi går til andre konsultationer. Jeg græder mig gennem dem alle.

Jeg vil klare det. Jeg vil så gerne kunne klare det.

Hvordan klarer man den slags?